

Студијски програм/студијски програми: Основне академске студије здравствене неге				
Врста и ниво студија: студије првог степена				
Назив предмета: Биохемија (31.БИХ)				
Наставник: Кармен М. Станков, Љиљана Н. Андријевић, Татјана Н. Тебовић, Јасмина Н. Катанић, Јелена Д. Стојчевић-Малетић				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: -				
Циљ предмета Циљ наставе из биохемије је да омогући студентима стицање знања неопходних за успешно праћење даљих студија и за боље разумевање физиолошких и патолошких процеса у организму. Поред тога, да пружи преглед основних биохемијских метода које се користе у клиничкој биохемији.				
Исход предмета Познавање основних хемијских конституената људског организма. Познавање општих метаболичких путева, биоенергетике, регулационих механизма и њиховог значаја за нормалан метаболизам. Правилно узимање биолошког материјала за биохемијске анализе. Правилно чување и транспорт биолошких узорка. Начин коришћења појединих аналитичких поступака и апарата у биохемијској лабораторији. Коришћење резултата биохемијских анализа у дијагностичком поступку, нормалне и референтне вредности, мерне јединице. Испитивање метаболизма најважнијих састојака организма на основу мерења у биолошким узорцима.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у биохемију. 2. Вода као биолошки солвент и биомолекул. Аминокиселине. 3. Пептиди. Протеини – структура, особине, класификација. 4. Хемопротеини – хемоглобин, миоглобин и цитохроми. 5. Нуклеинске киселине. Општа структура: базе, нуклеозиди, нуклеотиди. ДНК, РНК, структура и функција. 6. Угљени хидрати – структура, особине, класификација. 7. Липиди, масне киселине, прости и сложени липиди. 8. Фосфолипиди и биолошке мембране, транспортни процеси. 9. Глико, липо и фосфопротеини. 10. Ензими – структура, особине, механизам катализе. Кинетика ензимске реакције, фактори утицаја, активација, инхибиција. Коензими и витамини. Изоензими, дијагностички значај. 11. Биоенергетика – термодинамика, егзергоне и ендергоне реакције. Хемијске везе богате енергијом. Биолошке оксидације. ЕТС митохондрија, синтеза АТП-а. 12. Варење и метаболизам угљених хидрата. Гликолиза. Оксидативна декарбоксилација прувата, Krebs-ов циклус. 13. Варење и метаболизам масти, бета оксидација масних киселина. 14. Варење и метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. 15. Метаболизам нуклеинских киселина – репликација, синтеза ДНК. 16. Метаболизам нуклеинских киселина – транскрипција, синтеза иРНК. 17. Протеосинтеза. 18. Хормони, класификација, механизам дејства. Хормони тироиде. 19. Хормони сржи надбубрежне жлезде, адреналин, норадреналин, допамин. 20. Хормони панкреаса, инсулин и глукагон. 21. Хормони коре надбубрежне жлезде, глуко и минералокортикоиди. 22. Биохемија крви и еритроцита.				
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Циљ практичне наставе. Кратак преглед програма наставе. Провера поузданости биохемијских метода. Упознавање са радом у биохемијској лабораторији. Стаклено посуђе, инструменти. Мерење запремине. Пипетирање, стаклене и аутоматске пипете. 2. Фотометрија – принципи Lambert-Beer-овог закона. Екстинкција и моларни екстинкциони коефицијент. Слепа проба. Стандардни раствор. Колориметар и спектрофотометар. Апсорциони спектар бромтимол плавог (БТБ). Примена фотометрије. Колориметријско одређивање концентрације БТБ преко моларног екстинкционог коефицијента. 3. Фотометрија – стандард и конструкција калибрационе криве. Одређивање фактора пропорционалности. Колориметријско одређивање концентрације БТБ-а преко стандардног раствора и коришћењем калибрационе криве. 4. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање концентрације протеина у крвној плазми биуретском методом. 5. Фракције серумских протеина, А/Г индекс. Изоловање фибриногена из крвне плазме методом изолавања. 6. Квантитативно одређивање глукозе у крви – преглед методологије. Квантитативно одређивање глукозе у плазми о-толуидинском реакцијом и GOD-РАР методом. 7. Квалитативно одређивање глукозе у урину – преглед методологије. Полариметрија – принципи Biot-овог закона. Специфични угао скретања. Одређивање специфичног угла скретања за глукозу. Квантитативно одређивање глукозе у урину полариметријски. 8. Квалитативно доказивање ензимске активности α -амилазе у сливи. 9. Принципи квантитативног мерења активности ензима. Мерење активности ензима преко насталог продукта реакције и УВ тестом. 10. Изоензими – дефиниција, особине, значај познавања изоензимског профила у дијагностици. Доказ постојања изоензима алкалне фосфатазе - теоријски. Витамини и коензими. Квантитативно одређивање витамина Ц у урину. 11. Метаболизам протеина. Метаболизам аминокиселина. Уреогенеза. Квантитативно одређивање урее у плазми методом по Berthelot-у. 12. Квалитативне анализе жучних боја. Значај познавања метаболизма жучних боја. 13. Доказивање директног и индиректног билирубина у серуму. Доказивање билирубина, уробилиногена и уробилина у урину. 14. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање укупног калцијума у плазми. Квантитативно одређивање фосфата. 15. Метаболизам минерала. Квантитативно одређивање хлорида у плазми.				
Литература <i>Обавезна</i> 1. Тебовић Т. и сар. Биохемија за студенте Здравствене неге. Медицински факултет Нови Сад, 2015. 2. Борога Ј. и сар. Практикум медицинске биохемије и хемије. Медицински факултет, Нови Сад, 2015. <i>Допунска</i> -				
Број часова активне наставе				Остали часови:
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -	-
Методе извођења наставе Предавања за велике и мање групе уз употребу мултимедијалних дидактичких средстава. Тестови за проверу знања. Практични рад: самостално извођење биохемијских анализа и интерпретација добијених резултата				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	8	писмени испит	-	
практична настава	12	практични испит	5	
колоквијум-и	50	усмени испит.....	25	
семинар-и	-			